

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ НБ „ЈОВАН ПОПОВИЋ“ ЗА 2021. ГОДИНУ

Набавити, обрадити, на адекватан начин чувати библиотечку грађу, а потом је и уступити корисницима превасходни су циљеви библиотечких установа. Наведене обавезе су предвиђене и одредбама Закона о библиотечно-информативној делатности као и стандардима за јавне библиотеке у Републици Србији. Колико је важно да делатност буде усклађена са Законом, толико је и важно имати непрестани увид у стање књижног фонда.

Народна библиотека „Јован Поповић“ је током протекле године радила у складу са свим својим капацитетима: финансијским, просториним, људским и то у условима потпуне Covid 19 пандемије која, због строгих придржавања мера, није оставила значајније последице на здравље запослених, али је зато умањила могућност креативног испољавања самих библиотекара.

Програми културе

Током прошле године конципирали смо различите програме и посебне програмске облике којима негујемо континуитет кроз стално обогаћивење и форме и бројности. Њихова реализација зависила је од актуелне епидемиолошке ситуације тако да су многи садржаји одржавани у онлајн окружењу.

Из наведених разлога изостала је свечаност уручења награде лауреату Павлу Алексићу за награђену збирку прича „Тамо је море“ на конкурс за награду „Ђура Ђуканов“. У видео прилогу Огњенка Лакићевић, председница жирија, прочитала је саопштење жирија, а видео је постављен на друштвене мреже Библиотеке.

У другачијој атмосфери, у присуству ученика основних школа одржана је свечаност доделе награда ауторима за најбољи трејлер за књигу. Награде је уручио наш истакнути књижевник и писац за децу Тоде Николетић. Док је боравио у Кикинди Николетић се срео са ученицима нижих разреда у Башаиду, Банатској Тополи, Банатском Великом Селу и Новим Козарцима.

У оквиру сарадње Матице српске и Града Кикинде у Народној библиотеци „Јован Поповић“ промовисан је Летопис Матице српске. У делегацији Матице српске били су председник Матице српске Драган Станић, генерални секретар др Милан Мицић, главни и одговорни уредник Летописа Матице српске Ђорђо Сладоје, као и члан редакције и управник библиотеке Матице српске Селимир Радуловић.

Међународна сарадња обележена је сарадњом са Специјалном библиотеком за слијепа и слабовида лица Републике Српске, а под покровитељством Представништва Републике Српске у Београду. Том приликом Борка Тадић је извела монодраму „У знаку бијелог штапа“, а библиотеци су уручене књиге на брајевом писму за слепа и слабовида лица.

Народна библиотека „Јован Поповић“ представила је своју издавачку деланост на традиционалном „Мини сајму српске књиге“ одржаном у Темишвару у оквиру манифестације „Дани српске културе“. Манифестација је одржана са циљем повезивања и унапређења сарадње Срба из Румуније са институцијама културе из матице и региона. На смотри су учествовали представници Библиотеке Матице српске, Библиотеке града Београда, као и библиотека из: Великог Градишта, Беле Цркве, Ковина, Панчева, Житишта и Кикинде. Била је то прилика да наша Библиотека поклони књиге из своје издавачке делатности и књиге других градских установа Кикинде Савезу Срба у Румунији.

Кикинђани су нарочито интересовање показали за промоцију неколико наслова. Романом „Последњи мушкарац“ Мухарем Баздуљ је потврдио због чега је један од најчитанијих писаца данашњице. Ово романескно остварење разликује се од претходних, пре свега по томе што је писац успео да дочара тоналитет живота. Реч је о дистопијском, футуристичком роману, чија се радња дешава у блиској будућности, тачније 2027. године у Бечу. На другој страни промоција књиге „Тамбурашке приче из давнина“ имала је неку другу публику. Аутор Зоран Кнежев успео је да начини атлас тамбурашких оркестара и да кроз њихову музику оживи време у којем су стварали. У музичком делу вечери наступили су Милан Прунић Дума уз пратњу оркестра „Банатски штим“. Представили смо и наслове: „У магли лажи“ Ранке Танасић Барлов као и књиге из едиција о професионалним вештинама др Драгане Милешевић. Поводом 180

година од рођења књижевника Лазе Костића одржано је књижевно вече симболично названо „Лаза Костић на путу између јаве и сна“. О животу и делу Лазе Костића говорио је др Младен Ђуричић, док је Костићеве стихове говорио драмски уметник Небојша Миловановић.

Од осталих активности свакако треба издвојити још неколико садржаја.

Радионица „Припрема за полагање завршног испита из српског језика“ већ седам година успешно разјашњава све недоумице које осмаци имају у вези са завршним испитом из српског језика. Прошле године је по први пут, због епидемиолошке ситуације, део часова одржан онлајн преко платформе Zoom. Полазници радионице из године у годину остварују одличне резултате на завршном тесту мале матуре.

Радионица „Читалачки клубић“ намењена је деци узраста од 4 до 8 година и има за циљ развијање претчиталачких способности, подстицање ране писмености, унапређење писмености и развој креативности и љубави према књизи као и упознавање са библиотеком. Свака радионица је била на посебну тему као што су страх, другарство, вршњачко насиље и сл. Теме су обрађиване кроз књижевни текст и ликовни део радионице.

Код млађе читалачке публике, предшколаца и основаца, пажњу су побудиле и радионице „Са библиотеком на ти“ са циљем упознавања фонда, историје и правила библиотеке и упознавања са референтном збирком у чијем саставу се налази велики број наслова општинских, националних и стручних енциклопедија, лексикона, приручника, биографских и језичких речника, националних и стручних, текућих и ретроспективних библиографија, штампаних каталога, водича, адресара и сл. кроз учешће у радионици „Речници и лексикони“. На овим пројектима су били ангажовани професори српског језика Дуња Бркин Трифуновић и Слободан Томић.

Не мање значајни су и остали програми који су реализовани током прошле године. Зорица Деспотов представила је своју збирку песама за децу „Где станује срећа“. У нашем простору представљени су аутори и њихови награђени радови на државном такмичењу талентата, а полазници су Регионалног центра за таленте „Душан Васиљев“.

Обележили смо Светски дан књиге, Међународни дан деце књиге као и 176. година од оснивања Народне библиотеке, најстарије установе културе у

граду. Том приликом књижевне јунаке оживели су глумци Народног позоришта Кикинда, а уприличена је и додела награда ауторима најбољих литерарних и ликовних радова на већ традиционалном конкурс у поводом Дана библиотеке. На конкурс је стигло преко две стотине радова из Србије и Црне Горе.

Афирмацији књижевности, како за одрасле тако и за децу, једнако су допринели и запослени у огранцима Народне библиотеке у селима кикиндске општине. Са пуним радним временом су огранци библиотеке у Накову, Банатском Великом Селу, Новим Козарцима, Банатској Тополи, Башаиду и Мокрину, у Сајану библиотека ради четири дана недељно док је петог дана (среда) књижничарка ангажована у одељењу у Еђшегу. Подсећамо, у Руском селу и у Иђошу немамо одељења из разлога недостатка адекватног простора. Књижни фонд је уступљен школским библиотекама на чување.

Активности огранака биле су примерене тренутним приликама. У Covid условима углавном су радионице биле усмерене на развијање вештина и способности код деце предшколског узраста, док су се ученици основних школа бавили тематским активностима у зависности од интересовања и под надзором учитеља и наставника. Сви огранци су успоставили плодну сарадњу са локалним удружењима грађана и активно су укључени у организацију сеоских манифестација и догађаја.

Свакако је вредно пажње и укључивање у акцију прикупљања књига са циљем формирања читалачког клуба за ученике ОШ „Јован Поповић“ из Црне Баре. Наставу на српском и мађарском језику похађа 18 ученика од првог до четвртог разреда. Школи у Црној Бари даровано је више од две стотине наслова. Одлука је у складу са начелима ИФЛА (интернационално удружење библиотечких установа) манифеста за јавне библиотеке.

Није изостала ни сарадња са другим градским организацијама. Били смо укључени у програм манифестације „Дани лудаје“ а током два летња месеца у дворишту Библиотеке приказано је преко 20 филмова.

У протеклих годину дана сајт је имао 3835 посета, укупно 5869 сесија. Током прошле године књижни фонд Народне библиотеке „Јован Поповић“ користило је 1767 чланова.

Завичајно одељење

На завичајном одељењу настављена је каталогизација, класификација, инвентарисање библиотечке грађе, ретроспективна набавка завичајне грађе куповином, поклоном од приватних лица или разменом са другим установама културе, прелиставање периодике, одабир чланака за чување и скенирање уз детаљан опис. Путем поклона набављено је 36 каталога изложби, 60 фотографија и 15 плаката који представљају материјално сведочанство о постојању и раду установа културе у нашем граду. Каталогизација галерије ТЕРРА су обрађени и online претраживи у нашој електронској бази.

У 2021. години набављено је поклоном и куповином 270 примерака монографских публикација. Поред свих приновљених публикација које су инвентарисане и каталогизоване, обрађен је 91 примерак необрађених публикација из претходних година. Један од значајнијих поклона који је библиотека примила је 12 нотних записа Роберта Толингера који су штампани у Великој Кикинди, дародавац је професор Драгољуб Бадрљица.

Читалачкој публици завичајно одељење је представило другу збирку прича „Покушај живота“ наше суграђанке Милене Живков, као и збирку поезије „Банаћанка“ песникиње Живке Торбице.

Набавка и обрада

У току прошле године набављено је 2170 књига, што је двоструко више него годину раније. Средствима Министарства културе и информисања купљено је 1014 књига, средствима Градског буџета и покрајинског секретаријата купљено је 558 књига док су 570 нових књига поклон приватних лица, а 28 књига су издања Народне библиотеке. У структури набављених књига 594 наслова су за децу, 1033 за одрасле, 273 наслова стручне литературе и 270 наслова за завичајно одељење.

Истовремено, набавку књига је пратила и обрада. Одељење обраде монографских публикација током прошле године у фонд је унело 2211 књига које су уступљене корисницима: 1600 књига за одрасле и 611 за децу.

Појединачно за огранке је обрађено: Банатска Топола 227 књига, Банатско Велико Село 129, Башаид 142, Мокрин 194, Наково 121, Нови Козарци 116, Руско село 9.

Током прошле године Одељење стручне књиге са електронском читаоницом посетило је 1256 чланова који су користили 1112 монографија из нашег фонда. Евидентирано је 148 посета сајтовима информативног културног и забавног садржаја док су 52 члана користили ресурсе библиотеке, рачунаре и интернет у образовне сврхе.

Ревизија библиотечке грађе

Ревизија библиотечке грађе је законска обавеза која се спроводи периодично. У случају Народне библиотеке „Јован Поповић“ са фондом књига од око 150 хиљада ревизија је обавезна сваких 10 година. У случају ванредних прилика, елементарних непогода, пресељења, ревизија је обавезујућа и пре истека наведеног рока.

Након више година, прошле године коначно је започета ревизија библиотечке грађе на Дечјем одељењу. Четворомесечни рад 9 чланова комисије за ревизију која је користила методу ревизије помоћу инвентара и бар-код читача.

Сазнање до којег је дошла пописна комисија је да је на месту 13.882 књига, током ревизије је обрађено 45 , 52 књиге су актуелно задужене, 1.688 је изгубљено, а 567 је задужено дуже од 3 године.

Ревизија фонда библиотечке грађе Дечјег одељења показала је неправилности из домена стручне обраде и начина организовања библиотечког фонда, наложене су мере са циљем унапређења рада.

Настављена је и ревизија библиотечке грађе у огранку Наково, која је започета пре неколико година, а није до краја спроведена.

Матична служба

Народна библиотека „Јован Поповић“ има статус матичне библиотеке којој је поверен стручни надзор над свим библиотекама у Севернобанатском округу.

Током прошле године спроведена је провера и исправка података у Централном регистру библиотека за Севернобанатски округ што је у домену праћења и проучавања актуелног стања. Прикупљени су статистички и текстуални извештаји о раду свих библиотека који су потом обрађени и прослеђени Народној библиотеци Србије.

Пружање стручне помоћи и обука, тј. припрема кандидата за полагање стручног испита је непрестана обавеза Народне библиотеке. Прошле године спроведено је 49 обука у укупном трајању од 90 сати у које је било укључено 50 библиотекара из мреже. Одржано је 12 састанака са библиотекарима из наших огранака.

Матична служба обавља и стручни надзор над радом библиотека у складу са Правилником о надзору. Прошле године стручни надзор је обављен у 14 библиотека у општинама Чока и Ада. Урађени су записници о извршеном стручном надзору за 7 основних и 2 средње школе, за 2 јавне, 2 огранка и за једну специјалну библиотеку.

Остале активности

Протекле године активности су биле усмерене на ширење мреже огранака у селима наше општине. Сагледане су могућности поновног отварања огранка у Руском селу и у Иђошу. Став је да су мештани из наведених насеља ускраћени за коришћење услуга библиотеке и да у наредном периоду треба уложити додатни напор како би се дошло до адекватног простора. Добра околност је свакако чињеница да је књижни фонд уступљен сеоским школама на чување. Установљен је и проблем огранка наше библиотеке у Мокрину. Дотрајала зграда не само што је нефункционална већ не обезбеђује ни елементарне безбедносне услове.

Протекле године евидентирани су и пропусти са становишта безбедности и здравља на раду тј. превентивне заштите у објекту градске библиотеке. Иако је зграда темељно реконструисана пре 5-6 година до краја нису изведени системи на које је у неколико наврата указивало Одељење за ванредне ситуације ПУ Кикинда. До краја није уведен стабилни систем дојаве пожара, не постоји громбранска инсталација као ни комплетно функционална хидрантска мрежа.

На крају, Народна библиотека користи БИСИС 5 информациони систем. Према творцима програма библиотека је у обавези да сваке године измирује обавезе. Прошле године то није учињено због недостатка средстава, али и очекивања да ће проблем бити решен на нивоу покрајинске администрације. У 2022. години решавању ових проблема ће се морати придати велика пажња.

У Народној библиотеци тренутно су запослена 22 радника: 20 на неодређено, један на одређено и један радник је ангажован по Уговору о привременим и повременим пословима.

У Кикинди, 14.марта 2022. године

Директор Б „Јован Поповић“
Бране Маријановић